

Kenan Hulusi Koray

Son Öpüş

KISA MİRAS

KENAN HULUSİ KORAY

SON ÖPÜŞ

Can Miras
Kısa Miras / 3

Son Öpüş, Kenan Hulusi Koray

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: İnkılap Kitabevi, 1938

Can Yayınları'nda 1. basım: Temmuz 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 1 500 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Mustafa Çevikdoğan

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni ve dizi tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-5144-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750751448

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

KENAN HULUSİ KORAY

SON ÖPÜŞ

ÖYKÜ

♥can

KENAN HULUSİ KORAY, 1906'da İstanbul'da doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'ni bitirdikten sonra bir süre Edebiyat Fakültesi'nde okudu. Genç yaşta girdiği gazetecilik mesleğinde farklı kurumlarda, farklı görevlerde çalıştı. 1928'den itibaren çeşitli dergi ve gazetelerde öyküler yayımladı. *Meşale* dergisinde bir araya gelen Yedi Meşaleciler topluluğunun şair olmayan tek üyesi olan Kenan Hulusi, 1943'te, yedek subaylık yaptığı Adapazarı'nda tifüsten öldü.

SON ÖPÜŞ

I

Akviran Değirmeni'nde 917 rekoltesi¹ konuşuluyordu:

Mahsul bu sene hiç de iyi değil. Kızılca ve Armutlu'daki dört değirmenden ikisi işsiz hatta kapalı duruyor. Geçen hafta kasabaya uğrayan değirmenci, kış geldiği zaman kurtların kayışları didik didik edeceği yerde, iki inek pahasına da olsa bütün bir değirmeni elden çıkarmak istediğini söyledi. Kayışlar daha gıcır gıcır. Üstelik dört dönümlük tarla da cabası.

Akviran Değirmeni'ne gelince onun için köylüler "işsiz kalmaz değirmen" derler. Bu tabirin hakikati şuydu ki Akviran Değirmeni dört köy arasındaydı. Akviran'la Kızılca, Armutlu ye Kalecik arasında. Köylüler, mesela Kızılca'ya gidip bir hafta harçayacakları yerde iki günde işlerini bitirip Akviran Değirmeni'nden dönebiliyordu. Bu yüzden de değirmen işsiz kalmıyor, gece gündüz çalışıyordu.

1. Bir yılda derlenen ürünlerin bütünü. (Y.N.)

Nitekim 917 rekoltesi konuşulduğu sıralar geceydi. Taze yağlanmış kayışların gürültüsü işitiliyor, bir çark alabildiğine dönüyordu. Sanki Akviran Değirmeni dişleri arasına girecek buğday bulamazsa insan ve hayvan demeyerek ne gelirse alıp öğütecek!

Akviran Değirmeni Kızılca köyden altı saat, Akviran'dan da dört saattir. Uzakta Bingöl dağlarına giden yol üzerinde tembel bir koyun gibi otlayan çelimsiz bir su gözüdür. Daha ötelerde iki tepe: Koşandağ ve Çiçeklidağ tepeleri. Akviran Suyu bu iki dağ arasına gelir gelmez birdenbire değişir. Köylülerin dediği gibi nereden geldiği belirsiz, belki de bir Brahma nehri gibi gökten dökülürcesine şelaleler yaparak akar. Beyaz köpüklerin etrafa sıçradığı görülür. Vakit gece yarısına doğruysa binlerce çiçek adeta ağaçların üzerinde birer birer tomurcuklanıp açarlar, dağılıp kaybolurlar. Bununla beraber bu çiçeklerin nasıl şeyler olduğunu Akviran'da hiç kimse bilmezdi. Belki de Çiçeklidağ'ın sularından çıkan küçük birtakım perilerdi. Çünkü Akviran'ı işleten değirmenci gece yarısına doğru şöyle bir hava almak için dışarı çıkacak olursa her adım başında onlara rast geldiğini söylüyordu. Değirmenin etrafındaki ağaç yaprakları üzerine ve birçok kereler de değirmen kayışlarına teklifsiz bir misafir gibi çırpıplak tünemişlerdi. Bazı kereler de bu küçük su nemflerinin¹ Akviran Değirmeni avlusunda el ele şarkı söyleyerek oynadıkları görülürdü. Sadece değirmenci yalnızsa bütün bunlar olurdu. Yok, yanında karısı varsa nemfler değirmenin etrafında bir bulut gibi uçarlar, kadın beyaz birtakım hayallerin gözlerini kapadığını iddia ederdi.

Akviran Değirmeni işte böyleydi. İsterseniz buna bir de bazı kereler rüzgârlar işleyen değirmenin kanatla-

1. Nympha'lar. Yunan mitolojisinde su perileri. (Y.N.)

rını ilave edebilirsiniz. Adeta birer t yden yapılmış kanatlar. Kızılcatepe'den gelirken bir kutuya benzeyen değirmenin üzerine geirilmif teneke bir k lahın ortasında   kanat. Tıpkı küçük çocukların oynadıkları bir oyuncak. Zaten Akviran köyünden değirmene inen yolcular, eğer değirmeni hiç g rmedilerse onu bir oyuncak kadar gülerek seyrederdiler. Çok kereler de Kızılcatepe'den kısraklarını süratle değirmene doğru sürmek isterler ve daima bir suyun sesini duyarlardı: Koşandağ'la iekli-dağ arasında Akviran Değirmeni'ni işleten suyun sesini.

Sonbahara doğru bütün değirmenlerde olduğu gibi Akviran Değirmeni de dışarıda buğday çuvalları, kısraklar, bir tarafa ekilmif öküz arabaları, kapıları açık çadırlar ve çocuklarla doluydu. Hepsi de değirmene getirdikleri buğdayları öğütmek için sıra bekliyorlardı ve 917 senesiydi.

Akviran'da sonbahar uçan bir kuş gibi birdenbire geçip gider. Daha bir gün evvel ılık bir su gibi kendi halinde bıraktığınız köyü ertesini sabah gelirsiniz bir yayla soğuğu içinde bulursunuz. S r ler ağılların sıcak kapısından dışarı çıkmak istemezler ve işin en tuhafı, bu bir gecelik değişme sonunda bahar kuşları sır olup gitmişlerdir. Akviran'a bir hafta içinde kara bir kiş bastırır.

Akviran köylüleri de bunu bildikleri için, hasat sonu, değirmeni hemen doldururlardı. Arabalar Akviran kapısına kadar arka arkaya dizilir; ekseriya sıra beklemekten yorulan Akviranlıların yarım günlük yolu göze alarak Kızılca'ya doğru yürüdükleri görülürdü. Fakat ekseriya da bu çok zor olur, Kızılca'nın eski değirmeni işleri yüzüstü bırakır, değirmenci ile köylülerin mahkemelik oldukları işitilirdi.

Akviran'da bu yıl da kiş çok olacağa benziyor. Değirmenci daha şimdiden kaplamalara hafif vuran r zg ra kulak kabartıyor ve endişeli görünüyor. Onların değir-

meni saran gürültüsünde kışın şiddetini tefeül¹ etmek isteyen tuhaf bir hali var.

917 rekoltesi 2.000 çuval buğdayla bir o kadar yulaf-tan ibaret. İki seneden beri rekolte gittikçe iniyor. Fakat hiçbir vakit değirmencinin bundan şikâyeti yoktu. Kızılca değirmencisi gibi kapı kapı dolaşarak değirmeni henüz satılığa çıkarmamıştı. Bir çift ineğe bir değirmen. Yuf!

Sadece garip bir şekilde bu gece kulakları o kadar çok açıldı ki dışarıda bir böcek topraklar üzerinde yürü-yecek yahut bir karınca bir ağaç gövdesinde yuvasına doğru tırmanacak olsa onu hissedecekti.

917 senesinde Akviran köyü rekoltesinin düşük ol-masına bazı sebepler vardı:

Bir kere harp...

Akviran erkekleri, gideli dört sene oldukları halde henüz dönmemişlerdi. Nereye gittikleri bilinmeyen bir-takım erkekler. Belki bir ateş yahut bir soğuk memleke-tindeler! İmparatorluk ağacının üstü böceklerle dolu... Yapraklar birer birer kıvrılıp düşüyor. Havada kar ve gü-neş var. Sonra Akviran'da bütün işleri üç seneden beri kadınlar ve çocuklar görüyor.

Oğlak Ömer değirmenciye itiraz etti, "Akviran'ı yağ-mursuzluk bitirdi," dedi.

Değirmenciden başka içeride biri Akviran, ikisi Kalecik'ten üç ihtiyar daha vardı. Fakat onlar değirmen-ciyi yarı dinledikleri için seslerini çıkarmadılar ve Oğlak Ömer, eğer yağmur yağmış olsa mahsulün 913'ten de iki misli olacağını iddia edip durdu.

Ömer, Akviran çocuklarının en büyüğüydü. Jandar-malar ikide bir tarlanın kapısına dayanıyor, "Başımıza

1. Fal açma, tahmin yürütme. (Y.N.)

bela gelecek,” diyorlardı, “şubelik yaşın çoktan gelip geçti senin.”

Sonra kendi aralarında konuştukları zaman Ömer’in yüzünü oğlak derisine benzetiyorlar, “Çocukta ne tüy ne sakal!” diyorlardı!

Bereket, Akviran muhtarı Ömer’in doğduğu yılı bilirdi. Bir gün kar kış demeyerek Tercan Karakolu’na kadar gitti, vaziyeti anlattı. “Ama siz bilirsiniz,” dedi, “eli silah tutmasına tutar. Kalecik yolundaki kartalı üç yüz metre-den o düşürdü. Tercan yolu kışın buz tutacak olursa kasabadan gelecek öteberiyi, öküzleri devirip öldürmeden ondan başka kimse ulaştıramaz. Ömer bizim kolumuz kanadımız beyim, Akviran işleri yoksa durur gider..”

Muhtar bunu doğru söylüyordu. Akviran’da işleri tanzim eden çocuktu. Her aybaşı Akviran kapılarında biten vergi tahsildarlarına o meram anlatıyor, köyün kayıtlarını tutmak için de muhtara o yardım ediyordu. Kış gelir gelmez Akviran’ı saran azılı kurtları gene Oğlak Ömer geriye döndürür, eğer öküzler hastalanacak olursa kıçlarına buz sokup Ömer iyi ederdi. Hatta bu iş için Ömer’i kasabaya bile çağırıldıkları olurdu.

Bir değirmende her nedense vakit çabuk geçer. Belki de kanatlar zamanı süratinden daha büyük bir hızla alıp götürür, bir tarafa savurup atarlar. Bir saat yelkovanında olduğu gibi değirmen kanatlarında da hayat için söyleyecekleri bir şey olduğu hissedilir.

Akviran Değirmeni’nde de gece hemen geçiverirdi. 917 rekoltesi üzerine içeride bulunanlardan her biri başka şey söylediler. Değirmenin kanatları dışarıda saatlerce dönüp durdu Ağır üç kanat.

Sonra değirmenci birdenbire ayağa kalktı. “Fena günler,” dedi, “fena günler... Kızılca’yı iki akşam evvel eşkıyaların bastığından haberiniz yok galiba..”

Değirmen havası hemen değişiverdi. İhtiyarlardan biri lülesini bir tarafa bıraktı, gözlerini birer böcek gibi kırpıştıtararak sordu:

“Ne diyorsun, Kızıl Değirmen basılmış ha?”

Değirmenci, “Kalecik’ten gelen sığırmaç haber verdi,” dedi, “muhtarın evine girip yedi çift öküzünü kaldırmışlar. Jandarmalara haber verirseniz köyü yakarız demişler. Sonra çekip gitmişler..”

Değirmenci kapıya doğru yürüdü, “Fena günler,” dedi, “fena günler.”

Ve Akviran köylüleri sabaha kadar eşkıyalardan konuştu.

II

Hakikaten Kızılcaköy’den Armutlu’ya kadar iki aydır yalnız eşkıyaların lafı ediliyordu.

Haçdağı köyünde bir gece jandarma karakolu basıldıktan sonra civardaki bütün köylüler ikinci olur olmaz kapılarını kapamayı itiyat edinmişlerdi. Halbuki henüz kış değildi ve Akviran tepelerine soğuk yalnız kar ve tipiyle gelmez, kurt sürüleriyle beraber uğrardı.

Onun için olacak ki eşkıyalarla başa çıkamayan köylüler, hiçbir yıl kışın erken geldiğini istemezken bu sefer eylül sonuna doğru Akviran’ı bir kar kıyametin kapamasını bekliyorlar, “Eşkıyaları ancak kurtlar temizleyebilir,” diyorlardı. Bir sabah ağıl kapılarını örten bir kar tabakasına tesadüf ederlerse bütün bir kışı ocak başında geçirmeye razı olacaklardı. Fakat eşkıyalar aç kalıp da bu sefer Akviran’a kadar sarkarlarsa! Bunu ihtiyarlar düşünüp söylüyor, Akviran’ı saracak kurtlardan değil de

eşkıyalardan çekiniyorlardı. Çünkü Akviran'da kurt yasasını bilirler, ona göre hareket ederlerdi. Çiftlik kapıları çekilip örtülecek olursa kurtlar yalnız samanlıkların etrafını devrederek canlı hiçbir şeye dokunmaksızın uzaklaşır giderlerdi. Nitekim gene bir kış öyle olmuştu. Kurt sürülerinden çekinen Akviran köylüleri onlara ateş edecekleri yerde kapılarını kapamışlar, hatta kurtlar yolda rasgele kalmış bir çocuğa dokunmaksızın onu yalamakla iktifa etmişlerdi.

Vahşi kurtlar..

917 sonbaharında Akviran köylülerinin “eşkıyalar” diye konuştuğu insanlar Erzurum'dan beri tarafa bütün köyleri saran kaçaklardı.

Şark Cephesi'nde 915-16 hareketlerine iştirak edenler bilir: Bu yılların nisan ve mayıs aylarında şimale¹ yürüyen fırka², haziran ve temmuz sonlarına doğru bir bağbozumu mevsiminde olduğu gibi birdenbire dökülmeye başlamıştı. Onları bir salkımın üzerindeki taneler yahut silkilen bir ağaçta olduğu kadar öteye beriye dağıtan şey neydi? Şu muhakkak ki büyük bir açlık hüküm sürüyordu. Haçlıköy Jandarma Karakolu'nun baskına uğramasından sonra bir inin kapısı açılmış gibiydi. Tezverendağ, Koşandağ, Çiçeklidağ, bütün tabiatı söküp sömüren bir sürüyle dolmuştu. Toprağa ekilen her şeyi bir domuz kadar süratli ve homurdanarak yok ediyorlardı. Sanki aradan bir-iki hafta daha geçecek olsa yalnız ağaçlar değil bütün taşlar ve yavaş yavaş dağ tepeleri erimeye başlayacaktı. Belki de bir ay sonra Akviran tepeleri dümdüz olacak, ertesi yıl geçecek bin yolcu, rüzgârın üstündekileri

1. Kuzey. (Y.N.)

2. Tümen. (Y.N.)

uçurup götürdüğü bir ova gibi Akviran'ı hazin ve çıplak bulacaktı.

Ertesi gün, hissedilecek kadar hazin bir ikindiüstü başlamak üzereydi. Evvela Çiçeklidağ tepelerinden tuhaf bir sis Akviran Değirmeni'ne doğru alçaldı. Bunun aksine, tepeler kahverengi bir at sırtı kadar bir kadife parlaklığıyla örtüldü. Adeta üzerine bir insan yahut bir bulut binecek olsa tepeler rahvan bir yürüyüşle yavaş yavaş harekete geçecekler; sonra birdenbire doludizgin Akviran'ı terk ederek arkalarına takılmış sularla ırmaksız bir ova gibi onu kendi haline bırakacaklardı.

Değirmen bir panayır yeri gibi karmakarışıkta. Akviran yolunu kapayan öküz arabaları Çiçeklidağ'dan değirmene inen geçidi bile tıkamışlardı. Oğlak Ömer bu gidişle üç gün değil bir hafta kalmaya mecburdu. Kızılca'nın basılışından sonra hiç kimse hatta Kalecik'e kadar uzamaya cesaret edemiyor; bir an evvel Akviran'da işlerini bitirerek hemen ya köye dönmek yahut çuvalları kasabaya bırakmak için acele ediyordu. Bununla beraber gelişigüzel birisine sorulacak olsa belki de Kalecik Değirmeni'ne niçin gitmediğini izah edemeyecek, "Kış," diyecekti, "Akviran'a ne vakit geldiği bilinmez ki..."

Ömer, Akviran Değirmeni'nde bu sene yalnız değildi. Değirmen mevsimi geldiği zaman onu tarlada yakalayan muhtar, "Ömer," demişti, "Gümüş kızların da değirmene gidecek buğdayları var bu yıl."

Ömer aceleyle sordu:

"Çok mu ki muhtar, Gümüş kız da gelecek mi ki?"

Muhtar başını salladı, "Gelecek," dedi, "gelecek ama öküzleri domuz sürer gibi değirmen yolunda sürersen ıh... Kız zayıftır, arabada kakılır kalır!"

Gümüş on altı yaşındaydı. İki sene evvel babasının Gazze'den ölüm haberi geldiği zaman Ömer'le muhtar

söz etmişler, jandarmalara tembih tembih üstüne, kıza bir şey duyurmamışlardı. Yalnız o günden beri Oğlak Ömer, Gümüş'ün üzerinde tuhaf bir vesayet hakkı hissediyor hatta muhtarı bile işe karıştırmayarak Gümüşlerin kasa-badaki bütün işlerini kendisi görmeye çalışıyordu.

Ömer, Akviran'dan değirmene kadar dört saatlik yolda Gümüş'ü arabadan indirmede. Ama bir şey de konuşmadı. Kafası yalnız Gümüş kızla meşgul olduğu halde her nedense ona söyleyeceği kelimeleri açığa vuramıyor, bunları için için konuşarak ona birçok şeyler soruyor, adeta bir su başında, diz dize oturuyorlarmış gibi verdiği cevapları dinliyordu. Yağsız araba yolda yavaş yavaş gıcırıyor. Oğlak Ömer çıplak ayakları, yamalı poturuyla öküzlerin yanı başında, Gümüş elinde yeni yontulmuş ince bir değnek. Ara sıra sineklerden rahatsız olan hayvanlara dokunuyor. Değirmen yolu ne de uzunmuş. Yalnız arabanın gıcirtısına vakit vakit tepelerden kayan bir çingirak, bir kuş sesi karışıyor, bir sonbahar rüzgârı esiyor.

Ömer, Akviran Deresi'nin hemen yanı başına çektiği öküzlerin altını temizledikten sonra kenarda Gümüş kızın oturduğu arabaya geldi, "Kız, Gümüş," dedi, "üşür gibisin sen."

Gümüş dudaklarına kadar başını bir örtüyle kapamıştı. Ömer'i görünce gözleri birdenbire uyanır gibi oldu, "Bilmem!" dedi.

Bununla beraber garip bir şekilde üşüdüğünü hissetti. Ömer iki akşamdır olduğu gibi acaba tekrar değirmene mi dönecek? Öküzlerin altını temizleyip Akviran Deresi'nde suladıktan sonra Gümüş'ü arabada bırakıyor, bir daha gece yarısına doğru geliyordu. Gümüş birçok defalar arabaların arasından değirmen kapısına bir yol bularak içeride konuşulanları dinlemek istemişti. Kapı açıktı ve yalnız yıkılan çuvallar onu kapıyordu. Fakat bunu bir türlü yapamadı. Sanki arabayı bırakır bırakmaz

öküzler boyunduruğa hiç de bağlı olmadığı halde başlarını alıp keçiyollarında, tekerlekler arka arkaya dizilerek bir dağ sıçanı gibi kayıp gideceklerdi. Belki de araba bir tarafta, Gümüş ve Ömer birbirlerinden ayrı yerlerde kalacak; imkânı yok, bunların üçünü hiçbir şey yan yana getiremeyerek Akviran'a dönemeyeceklerdi.

Ömer, "Yok," dedi, "bu akşam arabada kalacağım!"

Gümüş kımıldadı ve arabada daha altı kişilik yer olduğu halde dizlerini kısı, Ömer'e yer açtı.

III

Çiçeklidağ tepelerindeki ateş dumanı evvela küçük bir yıldız, sonra büyük bir saman alevi gibi birdenbire bu dakikalarda görüldü. Akviran'ın şimal kapısına doğru ateş ve duman birbirine karıştı. Bir yalaz değirmenin arkasını kapayıp gitti.

Sıcak bir ikindi sonu, ağaçlara henüz tünemiş büyük kuşlar kanat çırparak uçuşmaya başlamışlardı. Değirmenin kanatları etrafında tuhaf bir çığlık koparıyorlardı. Bunlar Çiçeklidağ'ın kuşlarıydı. Uzun burunlu ağaçkakanlardan tutunuz da fundalar arasında renkleri ayırt edilemeyen yusufluklara kadar oradaydı. Değirmenin üzerini bir bulut gibi kapamışlardı ve bir ceset üzerinde dönen kargalar gibi çepçevre dönüyorlardı.

Oğlak Ömer bir dakika bütün bu kuşların ne demek istediğini düşündü. Çünkü Akviran'a kurtlar gelmeden evvel kargalar gelir, muhtarın evi üzerinde ötüşürlerdi. Bunlar kar üzerinde insan ayağı arayan yırtıcıların ilk habercisi kuşlardı. Hatta Koşandağ ormanından sürüyle Akviran'a indiklerini görmeseler bile yaprakları soyul-

muş karlı bir ağaç üzerinde onları hissederler, Akviran'a uçar gelirlerdi.

Onun için olacak ki Oğlak Ömer, değirmen üzerinde uçan kuşları hiç de hayra yormadı. Harbin başladığı yılda Akviranlılar Çiçeklidağ hayvanlarının sesleriyle uyanmışlar, onların sürü sürü Tezveren'e koştuklarını görmüşlerdi. İçerilerinde tarla fareleri bile vardı. Sivri burunlarıyla yerleri koklayarak uzaklaşıyorlar, ara sıra durup kulaklarıyla bir gürültüyü işitmeye çalışıyorlardı.

Ömer her şeyden evvel bir çift öküzle arabasını kurtarmak istedi. Çuvalları sonra birer birer sırtlayarak taşıyacak, belki de bütün Akviran'ın buğdaylarını bir tehlikeye kurabilecekti. Nasıl bir tehlike? Ömer ilk dakikalarda bunu bir yangın zannetmişti. Akviran'ın arka tepelerini silip süpürmeye başlayan ateş, ağaçtan ağaca atlayarak bir dinamit fitili gibi değirmene doğru yaklaşıyordu. Yalnız odaya inen dar boğaz açıldı. Arabalar buradan birer birer çıkıp kurtulabilirdi. Fakat birdenbire değirmene inen patika üzerinde bir silah sesi işitildi. Kurşunlar değirmene doğru birer birer vızıldamaya başladı.

İhtiyar değirmenci bütün bu sıralarda kayışları yağlıyordu. Değirmenin kırk senelik gürültüsünden başka kulaklarında hiçbir şey yoktu. Nitekim dışarıdaki sesleri de bu gürültünün içine takılmış garip ve yabancı bir parça gibi duydu, kapıya fırladı.

Değirmen yeri bir dakikada birbirine karışmıştı. Bütün cansız şeyler bile adeta harekete gelmişlerdi. Arabalar dört tekerlekleri üstünde ve ilk defa olarak bir hayvana ihtiyaç göstermeden, arka arkaya dizilerek Akviran'a doğru yol almaya çalışıyorlardı. Akviran boğazı bu kalabalıktan tıkanır gibi olmuştu. Yalnız Oğlak Ömer'in sesi işitiliyor, "Öküzleri ovaya sürün, öküzleri ovaya sürün!" diye haykırıyordu.

Hayvanlar boynuzları birbirine takılarak garip bir

patırtıyla Akviran boğazından ovaya doğru çıkmaya çalışıyorlar ve bütün bu sesler, gece başlangıcında olduklarından da daha büyük duyuluyordu! Birdenbire bir kurşun değirmenin tahta çatısını deldi, kanatlardan birini kopardı.

İhtiyar değirmenci, “Eşküyalar!” dedi.

Ve bir taş gibi değirmenin basamaklarından yere yuvarlandı.

1917 sonbaharında Akviran Değirmeni böyle basıldı:

Yedi atlı, değirmeni bir dakika içinde çeviriverdiler. İçerlerinden biri bir Rus Kazak'ı gibi atından yarı eğilerek değirmenciye doğru ayaklarıyla dokundu. “Vay canına,” dedi, “bir kurşunla öteyi boylamış herif!”

Atını bir leş etrafında dönen bir karga gibi değirmenin etrafında süratle çevirdi ve avluya yığılı buğdayları öğütecek birini aradı, Akviran geçidinden arabasını kacırmaya çalışan Ömer'e doğru sürdü. “Hey!” diye bağırdı, “Dur! Öküzleri çevir geriye ulan!”

Ömer belki de duracak ve, “Öküzler benim!” diye direyecekti. Fakat bunu yapmadı. Akviran'ı bastıran karanlığa doğru sokuldu, “Eşküyalar!” dedi ve Gümüş'ü yapraklar arasına saklanan bir kuş gibi gizlemeye çalıştı.

IV

Değirmen dönüşü, Akviran toprakları kara bir kışa hazırlanmak üzereydi. Tarlada işler bitmiş, kışlık tohumlar ambarlara yığılmıştı.

Bir hafta sonra Oğlak Ömer evlendi.

İşin doğrusu şu ki bu biraz da tuhaf oldu:

KıŖa doğru Akviran köylerini nereden geldikleri belirsiz birtakım insanlar doldurur. Bingöl dağlarının ardından, Kızılca ve Kalecik'in i köylerinden yalınayak, bir don bir gömlek denecek kadar fakir ve çok kereler de hastalıklı birtakım insanlar.

KıŖa hazırlanan Akviran 917 yılında bu fakir adamlara muhtaçtı. Günde bir öğün yemeğe bir ağılı beklemeye razı oluyorlar, eğer köylüler samanlıkları saracak a kurtları bekliyorlarsa dıŖarıda gözcülük edebiliyor ve odun kesmeye gidiyorlardı.

Ömer değirmen dnŖ onlardan birini hemen ambar kapısında buluverdi. Sırtını tezek duvara dayamıŖtı, az sonra toprak altı yuvasına çekilecek garip bir böcek gibi gneŖleniyordu.

Ömer'in yapacak birçok iŖleri vardı: Baskından kurtarabildiği buğdayları baŖka bir değirmene götürmek, samanlığı kıŖa hazırlamak, ambarları temizlemek, ahırın damını aktarmak, don vakti gelmeden su karıklarının¹ bellemek, sonra ağıl meselesi. Eğer ağılı bu yıl da ihmal edecek olursa bütün koyunların bitleneceğini dŖnyordu. Üstelik GmŖ'n tarlası da var. Hepsini on beŖ gün içinde baŖarıvermek...

Onun için, KoŖandađ'ın arkasından Akviran'a dört gün yürüdüğünü söyleyen yanaŖmayı kısa bir sorgudan geçirmek istedi, ismini sordu:

"Hüseyin," dedi. "Hüseyin oğlu Hüseyin!"

Hüseyin egzamalı boynu, yırtık omuzlarındaki mor çıban lekeleriyle adeta kabukları dklmŖ bir hayvana benziyordu. Yalnız tüysüz bir hayvan! Henüz kapanmaya vakit bulamamıŖ bir kirpi gibi de yüzündeki sert birtakım nebatlar arasında ancak gözleri görülebiliyordu.

1. Bağ ve bahçe sulamak için aılmıŖ suyolu, ark. (Y.N.)

“ Haçdağı köyünde bir gece jandarma karakolu basıldıktan sonra civardaki bütün köylüler ikindi olur olmaz kapılarını kapamayı itiyat edinmişlerdi. Halbuki henüz kış değildi ve Akvıran tepelerine soğuk yalnız kar ve tipiyle gelmez, kurt sürüleriyle beraber uğradı. Onun için olacak ki eşkıyalarla başa çıkamayan köylüler, hiçbir yıl kışın erken geldiğini istemezken bu sefer eylül sonuna doğru Akvıran'ı bir kar kıyametin kapamasını bekliyorlar, 'Eşkıyaları ancak kurtlar temizleyebilir,' diyorlardı. Bir sabah ağıl kapılarını örten bir kar tabakasına tesadüf ederlerse bütün bir kış ocak başında geçirmeye razı olacaktı. Fakat eşkıyalar aç kalıp da bu sefer Akvıran'a kadar sarkarlarsa! ”

Öykücülüğümüzün en kendine has isimlerinden Kenan Hulusi Koray'ın uzun öyküsü *Son Öpüş*, kırsala, doğaya ve aşka dair çarpıcı bir metin.

Kuşakları etkilemiş romanlar, ufuk açıcı öyküler, ezberlere kazınmış şiirler... Gazetelerde kalmış söyleşiler, gezi yazıları, denemeler, makaleler... Edebiyatımızın farklı dönemlerinden, iz bırakan metinler Kısa Miras'la bir araya geliyor.

#edebiyatımızınmirası #köy #eşkıya #aşk #kurtlar #çatışma #kış

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

öykü

ISBN 978-975-07-5144-8

9 789750 751448